

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Министарство
саобраћаја и веза

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Министарство
унутрашњих послова

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за безбједност
саобраћаја

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Ауто-мото савез

Медијски партнер:

ПЛАН ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

„ЛАКО ЈЕ АЛКОХОЛ ОДБИТИ“

ЦИЉНА ГРУПА: Возачи, пјешаци, бициклисти и остали учесници у саобраћају

Превентивну активност подржава Европски Савјет за безбједност саобраћаја

European Transport Safety Council

Бања Лука, децембар 2023. године

САДРЖАЈ

УВОД	3
1. ИНФОРМАЦИЈЕ О УКЉУЧЕНИМ СУБЈЕКТИМА	4
2. ПОЗАДИНА ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ	4
2.1. Активности у претходном периоду (2022. година)	4
2.2. Постојеће стање	5
3. ОКВИР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ	6
3.1. Просторни и временски оквир за реализацију превентивне активности	6
3.2. Сегменти превентивне активности	6
3.3. Циљ превентивне активности	7
4. ОПИС АКТИВНОСТ ПРЕМА СУБЈЕКТИМА	7
ПРИЛОГ 1- ЛЕТАК ПРЕДЊА И ЗАДЊА СТРАНА.....	11
ПРИЛОГ 2- ПЛАКАТ	12
ПРИЛОГ 3- ПЛАН КРЕТАЊА „КАРАВАНА“	13

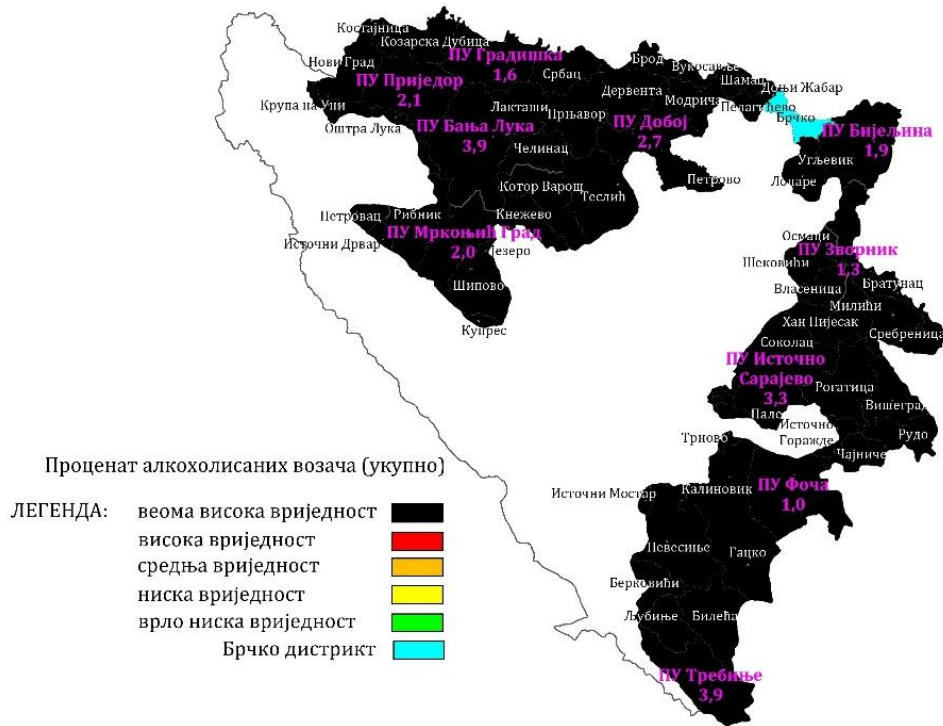
УВОД

У 2022. години догодило се 9896 саобраћајних незгода од којих су 1304 саобраћајне незгоде (13,2%) проузроковали возачи под утицајем алкохола. Када су у питању СН са погинулим лицима, 26 СН (28,9%) проузроковали су возачи под дејством алкохола са преко 1,50 г/кг алкохола у крви.

Алкохол је, један од најчешћих узрока саобраћајних незгода, нарочито оних са најтежим посљедицама. Алкохол повећава самопоуздање возача, смањује осјећај одговорности, а истовремено смањује могућност опажања и доводи до успореног реаговања, возач постаје неопрезан и склон непоштовању саобраћајних прописа. Количина од 0,5 промила алкохола у крви повећава ризик од настанка саобраћајне незгоде за два пута. Са 1,0 промила алкохола у крви ризик од настанка незгоде је седам пута већи, а код 1,4 промила двадесет пута већи.

Превентивна активност има за циљ да укаже на опасност којима су изложени возачи и други учесници у саобраћају који се под дејством алкохола крећу коловозом, управљају возилом или се крећу на неки други начин. Такође, циљ превентивне активности је указати на опасност лицима која се превозе као сувозачи или путници у возилу којим управља возач под дејством алкохола. Превентивном активностик се утиче на ставове возача и других учесника у саобраћају везане за кретање под дејством алкохола, као и на одабир превозног средства и повећање опреза приликом путовања. Реализацијом активности „ЛАКО ЈЕ АЛКОХОЛ ОДБИТИ“ очекује се повећан опрез возача, сувозача, путника у возилу, пјешака и свих осталих учесника у саобраћају.

Пројектом „Методологија за мјерење индикатора безбједности саобраћаја у Републици Српској“ који је спроведен у јесен 2022. године рађено је мјерење Индикатора безбједности саобраћаја који се односи на употребу алкохола и његова вриједност је приказан на *слици 1*. Вриједност индикатора је врло висока што је видљиво у наставку.

Слика 1. Визуелни приказ вриједности индикатора који се односи на алкохол

1. ИНФОРМАЦИЈЕ О УКЉУЧЕНИМ СУБЈЕКТИМА

У реализацију превентивне активности „ЛАКО ЈЕ АЛКОХОЛ ОДБИТИ“ укључени су сlijедећи субјекти:

- Министарство саобраћаја и веза Републике Српске;
- Министарство унутрашњих послова Републике Српске;
- Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске;
- Јединице локалне самоуправе;
- Ауто мото савез Републике Српске;
- Средња школа Унутрашњих послова
- Витинка а.д.;
- РТРС као медијски партнер и
- Остале радио и телевизијске станице.

2. ПОЗАДИНА ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

2.1. Активности у претходном периоду (2022. година)

Агенција, заједно са Министарством саобраћаја и веза, Министарством унутрашњих послова, Републичком управом за инспекцијске послове, Ауто-мото савезом Републике Српске, јединицама

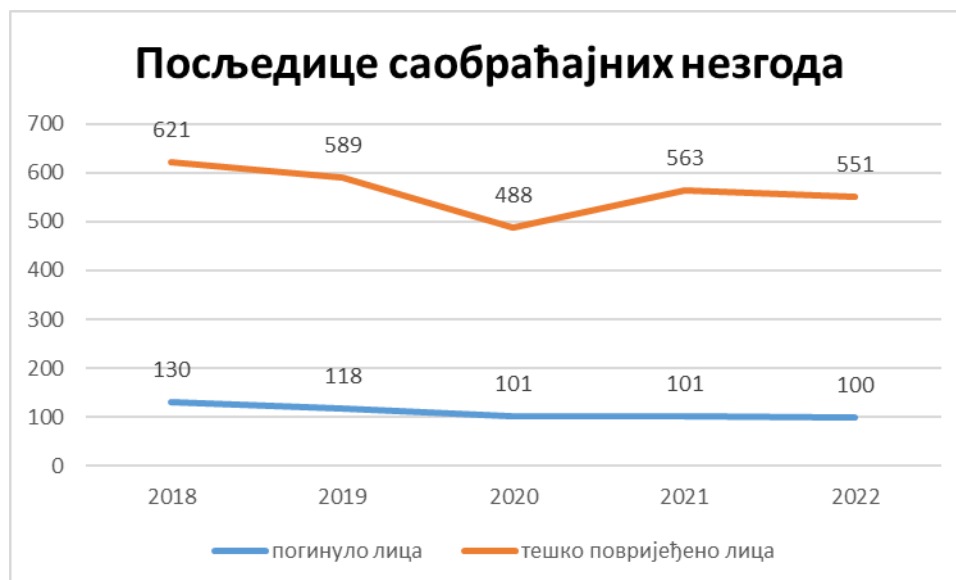
локалне самоуправе, Радио телевизијом Републике Српске као медијским партнером, радио и телевизијским станицама реализовала је превентивну активност под називом „ЛАКО ЈЕ АЛКОХОЛ ОДБИТИ“ која је трајала од **15. децембра 2022. до 31. јануара 2023. године**. Циљ превентивне активности је био повећање нивоа безбједности саобраћаја у Републици Српској кроз смањење броја возача и младих који у саобраћају учествују под дејством алкохола. Почетак превентивне активности је обиљежен у граду Бањој Луци. Централни догађај је реализован у средњој школи ЈУ „Гимназија“. Том приликом, ученицима средње школе одржано је предавање на тему „Алкохол и млади возачи“ и лична прича лица са инвалидитетом која учествују у оквиру пројекта „Кад се живот преокрене“. Ученици су имали прилику да пробају наочаре које симулирају утицај алкохола и дроге на човјека.

2.2. Постојеће стање

У Републици Српској у периоду од јануара до краја 2022. године догодило се 9896 саобраћајних незгода. У тим саобраћајним незгодама смртно је страдало 100 лица, а 551 лице је задобило тешке тјелесне повреде.

Табела бр. 1. Структура настрадалих лица

Структура настрадалих лица	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
погинула лица	131	151	130	115	130	118	101	101	100
тешко повријеђена лица	632	751	703	635	674	589	488	563	551
лакше повријеђена лица	2392	2745	2878	2540	2782	2504	2265	2544	2743
УКУПНО НАСТРАДАЛИХ	3155	3647	3711	3290	3586	3211	2265	3208	3394

Дијаграм бр. 1. Структура настрадалих лица (погинула лица и тешке тјелесне повреде) за период од 2018 до 2022. године

3. ОКВИР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

3.1. Просторни и временски оквир за реализацију превентивне активности

Превентивна активност „ЛАКО ЈЕ АЛКОХОЛ ОДБИТИ“ реализоваће се у периоду од **13. децембра 2023.** године до **31. јануара 2024.** године. Централни догађај ће се обиљежити у средњој школи Унутрашњих послова у Бања Луци са почетком у 13.00 часова, а изјаве за медије у 12.45 часова. Том приликом, ученицима средње школе биће одржано предавање у склопу пројекта „Кад се живот преокрене“ које се реализује са особама са инвалидитетом које су инвалидитет задобиле у саобраћајној незгоди. Ученици ће имати прилику да пробају „пијане наочаре“ и „дрога наочаре“ које симулирају утицај алкохола и дрога на човјека. У склопу догађаја испред средње школе Унутрашњих послова озваничиће се полазак „каравана“ који ће пуштати поруку превентивне активности на звучнике и кретати се широм Републике Српске (у 32 јединице локалне самоуправе) са циљем промоције превентивне активности. На путањи „каравана“ кроз јединице локалне самоуправе, промо тимови ће се окупљати и дијелити предвиђени промотивни материјал. У више јединица локалне самоуправе организоваће се активности у циљу промоције и дочека „каравана“ од стране представника јединице локалне самоуправе (контакт особа Агенције), представника унутрашњих послова (контакт Агенција), представника Ауто-мото друштва (контакт АМС), тима Витинке као партнера превентивне активности и свих осталих заинтересованих субјеката безбједности саобраћаја. Порука ће се преносити и путем билборда у 17 јединица локалне самоуправе на 20 локација.

Материјали за превентивну активност:

За потребе превентивне активности биће припремљени материјали који ће се користити приликом организовања активности (предвиђени материјали су: видео спот, радио џингл, леци, плакати, мајице, мини билборди, материјал за оглашавање путем каравана и материјали за промоцију на друштвеним мрежама).

Медијски оквир превентивне активности:

Медијски дио превентивне активности обухвата припрему радио џингла/ видео спота који ће бити емитовани на РТРС (медијски партнер) и осталим телевизијским и радио станицама у Републици Српској. Поред тога планирана је промоција путем друштвених мрежа (фејсбук и инстаграм). Такође, у наведеном периоду сви учесници превентивне активности ће учествовати у радио и ТВ емисијама и на тај начин утицати на промјену ставова возача о војњи под утицајем алкохола. РТРС као медијски партнер емитоваће видео телоп на јавном сервису у терминима који су покривени кроз јавни позив за медијско покровитељство овог медија.

Едукативно предавање:

У оквиру превентивне активности одржаће се едукативна предавања кроз пројекта „Кад се живот преокрене“ у 17 јединица локалне самоуправе. Дио предавања ће се одржати до краја године, док је други дио предавања предвиђен за друго полугодиште почетком следеће године. Предавања су намијењена ученицима завршних разреда средњих школа и имају за циљ подизање свјести младих возача о безбједности саобраћаја.

3.2. Сегменти превентивне активности

Провођење активности би се реализовало у сарадњи са субјектима који се баве безбједношћу саобраћаја у Републици Српској.

У провођењу ове активности потребно је:

1. Одабрати циљне групе којој је активност усмјерена;
2. Сачинити план активности свих укључених субјеката;
3. Изабрати средстава масовне комуникације (радио и телевизија, „on line“ средства информисања; штампани медији и сл.);
4. Изабрати садржај за средства комуникације, који се желе пренијети циљној групи и то садржај:
 - летка, плаката;
 - „on line“ средства информисања;
 - промоција на друштвеним мрежама;
 - радио порука и
 - видео спота.
5. Дистрибуција и емитовање припремљених материјала активности и
6. Израда Извјештаја о реализацији активности.

3.3. Циљ превентивне активности

Провођење превентивне активности реализоваће се у сарадњи са субјектима који се баве безбједношћу саобраћаја у Републици Српској и другим субјектима који својим радом могу допринијети унапређењу стања безбједности на путевима.

У оквиру ове превентивне активности вршиће се:

- контрола возача на присуство алкохола и психоактивних супстанци у организму од стране полицијских службеника МУП РС;
- контрола провођења Уредбе о точењу алкохола лицима млађим од 18 године од стране комуналне полиције у јединицама локалне самоуправе;
- израда, штампање и дистрибуција летака и плаката;
- промоција путем „каравана“ који ће обићи 32 јединица локалне самоуправе;
- промоција путем друштвених мрежа;
- предавања младим у оквиру пројекта „Кад се живот преокрене“
- емитовање видео спота и радио цингла на ТВ и радио станицама у Републици Српској;
- учешће у радио и телевизијским емисијама;
- учешће у писаним медијима са текстовима о посљедицама вожње под утицајем алкохола.

Циљ превентивне активности „ЛАКО ЈЕ АЛКОХОЛ ОДБИТИ“ је повећање нивоа безбједности саобраћаја у Републици Српској кроз смањење броја возача и других учесника у саобраћају који учествују под дејством алкохола и психоактивних супстанци. Превентивном активности се утиче на промјену ставова код возача (посебно младих возача) који често у саобраћају учествују под утицајем алкохола. Такође, циљ превентивне активности је преношење информација о утицају алкохола на способности возача, ефеката алкохола на понашање возача, грешкама које праве алкохолисани возачи и сл. Превентивном активности се шаље порука и широј јавности да је вожња под утицајем алкохола друштвено неприхватљиво понашање.

4. ОПИС АКТИВНОСТ ПРЕМА СУБЈЕКТИМА

За израду ових материјала користиће се припрема од стране **Академија умјетности**, Универзитета у Бањој Луци као професионалне и универзитетске продукцијске куће која је дефинисала облик и садржај одабраних медијских материјала у сарадњи са субјектима укљученим у активност.

МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И ВЕЗА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Представници Министарства саобраћаја и веза Републике Српске ће учествовати у централном догађају као и у радио и телевизијским емисијама, а превентивна активност ће бити пропраћена и на веб страници МСив.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Министарство унутрашњих послова ће:

- у цијелом периоду, према властитом плану, вршити појачану контролу возача на присуство алкохола и психоактивних супстанци код возача;
- учествовати у радио и телевизијским емисијама у периоду реализовања превентивне активности;
- пропратити провођење активности на интернет страни МУП РС.

АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ САОБРАЋАЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Агенција ће у провођењу превентивне активности:

- израдити план превентивне активности;
- пружити стручну помоћ за израду радио џингла и видео спота;
- финансирати израду радио џингла и видео спота за промоцију превентивне активности;
- финансирати реализацију пројекта „Кад се живот прокрене“ у 17 јединица локалне самоуправе;
- финансирати штампање одређеног броја плаката (150) и летака за превентивну активност (1000);
- штампати и доставити промотивни материјал са поруком превентивне активности;
- промоција превентивне активности путем „каравана“ који ће својом рутом проћи кроз 32 јединица локалне самоуправе;
- организовати догађаје у ЈЛС кроз које пролази караван и заједно са представницима АМС Р. Српске и промотерима партнера превентивне активности дијелити промотивни и штампани материјал;
- учествовати у радио и телевизијским емисијама у периоду провођења превентивне активности;
- прослиједити видео спот и радио џингл телевизијским и радио станицама на емитовање;
- пропратити провођење активности на интернет страни Агенције за безбједност саобраћаја и путем друштвених мрежа;
- спровести промоцију материјала путем друштвених мрежа;
- урадити извјештај о реализацији превентивне активности;
- промоција активности путем друштвених мрежа Европског Савјета за безбједност саобраћаја.

АУТО- МОТО САВЕЗ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

У провођењу превентивне активности Ауто-мото савез и АМД ће:

- учествовати у организацији догађаја у ЈЛС, кроз које пролази караван, и заједно са представницима ЈЛС и промотерима партнера превентивне активности дијелити промотивни и штампани материјал ;
- представници АМС РС И АМД ће учествовати у радио и телевизијским емисијама у периоду провођења превентивне активности;
- прослиједити видео телоп и радио цингл телевизијским и радио станицама на емитовање на локалном подручју које покривају АМД;
- пропратити провођење активности на интернет странама Ауто-мото савеза и Ауто-мото друштва, као и и путем друштвених мрежа (фејсбук, инстаграм) од АМС РС И АМД;
- преко информативног центра АМС РС свакодневно, у току трајања превентивне активности) обавјештавати јавност о провођењу активности и пропратити;
- учествовати у едукацији младих о негативном утицају алкохола и опасностима вожње под дејством алкохола („пијане наочаре“).

ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

У провођењу превентивне активности ЈЛС ће:

- у сарадњи са комуналном полицијом вршити појачану контролу провођења Уредбе о точењу алкохола лицима млађим од 18 године;
- путем комуналне полиције вршити појачану контролу радног времена угоститељских објеката, а извјештаје о проведеним контролама достављати Агенцији;
- проводити друге активности по властитом избору у сарадњи са Агенцијом за безбједност саобраћаја.

Средња школа унутрашњих послова

Средња школа унутрашњих послова ће обезбједити просторије као и потребну логистику за одржавање предавања на тему „младих и алкохола“ те овом приликом окупити што већи број својих полазника који ће бити присутни на предавању и догађају. Један од циљева јесте озбиљније схватање полазника средње школе о значају и улози струке којом ће се у будућности бавити.

Едукативно предавање „КАД СЕ ЖИВОТ ПРЕОКРЕНЕ“

Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске у склопу превентивне активности проводи пројекат под називом „Кад се живот преокрене“. Пројекат је осмишљен на начин да говори о безбједности саобраћаја односно на тему алкохола и младих возача и личне приче лица са инвалидитетом које је доживјело саобраћајну незгоду и због повреда задобило трајни инвалидитет. Том приликом ће ученици завршних разреда средње школе имати прилику да усвоје нова знања о утицају алкохола приликом вожње и испробају симулацију алкохолисаног стања помоћу „пијаних наочара“.

Едукативне презентације „Алкохол и млади возачи“

У неколико средњих школа широм Републике Српске ће бити организовано предавање на тему „Алкохол и млади возачи“. Том приликом ће ученици завршних разреда средње школе имати прилику да усвоје нова знања о утицају алкохола приликом вожње и испробају симулацију

алкохолисаног стања помоћу „пијаних наочара“. Едукативна предавања ће одржати представници Агенције и Ауто-мото савеза.

ВИТИНКА

Учешће у реализацији догађаја у јединицама локалне самоуправе у оквиру промоције превентивне активности путем „каравана“ обезбиједити воде, сокове и друга освјежавајућа пића за потребе превентивне активности промовишући употребу безалкохолних пића, изјаве за медије у току трајања превентивне активности, промовисати превентивну активност на својој интернет страници.

РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Радио Телевизија Републике Српске је медијски партнер превентивне активности. У оквиру превентивне активности Радио Телевизија Републике Српске ће реализовати медијске активности по унапријед договореном медија плану.

ПРИЛОГ 1- ЛЕТАК ПРЕДЊА СТРАНА

ЛЕТАК ЗАДЊА СТРАНА

ПРИЛОГ 2- ПЛАКАТ

**ЛАКО
ЈЕ**
алкохол
ОДБИТИ!

Подржано од стране Европског
Савјета за безбједност саобраћаја

ETSC
European Transport Safety Council

Количина од **0,5** промила акохола у крви

2 X

повећава ризик од настанка саобраћајне незгоде за два пута.

 РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И БЕДНА

 РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

 РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ САОБРАЋАЈА

 РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОМОБИЛНИ СЛОбЕД

 РТРС
РАДНО ТЕЛЕВИЗИЈА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

 vitinka

ПРИЛОГ 3- ПЛАН КРЕТАЊА „КАРАВАНА“

Дан и датум	Градови/општине	Вријеме задржавања	Контакт тел возача:
I дан 13.12.2023. година	Град Бања Лука	Почетак кампање 10,00 -17,00	Возач Благоје: 066/261-394
II дан 14.12.2023. година	Град Градишка	Задржавање од 9,00 до 12,00 h	Возач Благоје: 066/261-394
	Општина Србац	Задржавање од 13,00 до 14,00 h	
	Град Лакташи	Задржавање од 14,00 до 16,00 h	
III дан 15.12.2023. година	Општина Челинац	Задржавање од 9,00 до 11,00 h	Возач Благоје: 066/261-394
	Општина Котор Варош	Задржавање од 12,00 до 13,30 h	
	Општина Теслић	Задржавање од 14,00 до 14,45 h	
	Град Добој	Задржавање од 15,00 до 16,00 h	
V дан 21.12.2023. година	Град Бијељина	Задржавање од 9,00 до 12,00 h	Возач Благоје: 066/261-394
	Град Зворник	Задржавање од 13,00 до 16,00 h	
VI дан 22.12.2023. година	Општина Милићи	Задржавање од 9,00 до 10,00 h	Возач Благоје: 066/261-394
	Општина Власеница	Задржавање од 11,00 до 12,00 h	

	Општина Хан Пијесак	Задржавање од 13,00 до 13,30 h	
	Општина Соколац	Задржавање од 15,00 до 16,00h	
VII дан 23.12.2023. година	Град Источно Сарајево	Задржавање од 9,00 до 11,00h	Возач Благоје: 066/261-394
	Општина Пале	Задржавање од 12,00 до 13,00h	
	Општина Рогатица	Задржавање од 15,00 до 16,00h	
VIII дан 24.12.2023. година	Општина Вишеград	Задржавање од 8,00 до 09,00h	Возач Благоје: 066/261-394
	Општина Фоча	Задржавање од 10,30 до 12,00h	
	Општина Билећа	Задржавање од 14,00 до 15,00h	
IX дан 25.12.2023. година	Град Требиње	Задржавање од 9,00 до 12,00 h	Возач Благоје: 066/261-394
	Општина Љубиње	Задржавање од 13,00 до 14,00h	
X дан 26.12.2023. година	Општина Козарска Дубица	Задржавање од 9,00 до 10,00 h	Возач Благоје: 066/261-394
	Општина Нови Град	Задржавање од 11,00 до 12,00 h	
	Град	Задржавање	

	Приједор	од 12,30 до 15,00h	
XI дан 27.12.2023. година	Општина Шипово	Задржавање од 9,00 до 10,30 h	Возач Благоје: 066/261-394
	Општина Мркоњић Град	Задржавање од 11,00 до 12,30 h	
	Општина Рибник	Задржавање од 13,00 до 14,00 h	
IV дан 28.12.2023. година	Град Дервента	Задржавање од 9,00 до 11,00 h	Возач Благоје: 066/261-394
	Град Добој	Задржавање од 12,00 до 14,00 h	
	Општина Шамац	Задржавање од 15,00 до 16,00 h	
XII дан 29.12.2023. година	Град Бања Лука	Задржавање од 9,00 до 16,00 h	Возач Благоје: 066/261-394

